

Digitalna zbirka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (DiZbi HAZU) – 10 godina kasnije

Jasenka Ferber Bogdan

Arhiv za likovne umjetnosti

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

Deveti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 9.-10.5. 2019.

Sadržaj

Koncept repozitorija

Digitalne zbirke

Povezivost – od jedinice do virtualnih izložbi

Međuinstitucionalna suradnja i projekti

Razvoj modula

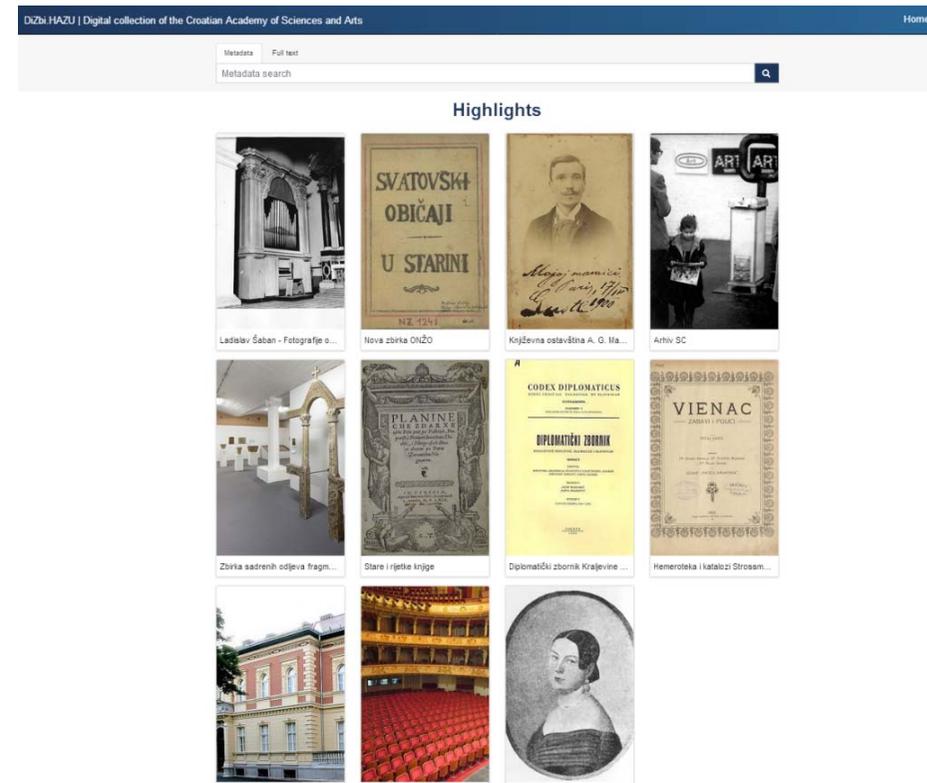
Razvoj alata za istraživače

Dosadašnja iskustva i razmišljanja

Bibliografija

dizbi.hazu.hr

- Pokrenut 2009.
- Akademijine znanstvene i umjetničke kolekcije okupljene na jednoj platformi – raznolikost digitalnog sadržaja
- Otvoreni pristup
- Održivost – osiguran stalni razvoj uz tehničku potporu tvrtke ArhivPro
- Standardizacija metapodataka (normative osoba, mjesta, korporativnih tijela, općih predmetnica itd.) – preduvjet za semantički web
- Pitanja autorskih prava

Osnovni koncept

Primarni izvori

Knjige, časopisi, rukopisi → tekst (PDF)

Fotografije, slike, skulpture, mikrofilmovi → slika

(Master datoteke u visokoj rezoluciji – TIFF; slobodni pristup, niža rezolucija: JPEG)

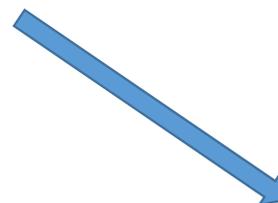

Digitalne zbirke

Digitalna knjižnica

Digitalni muzej

Digitalni arhiv

Ukupan broj:

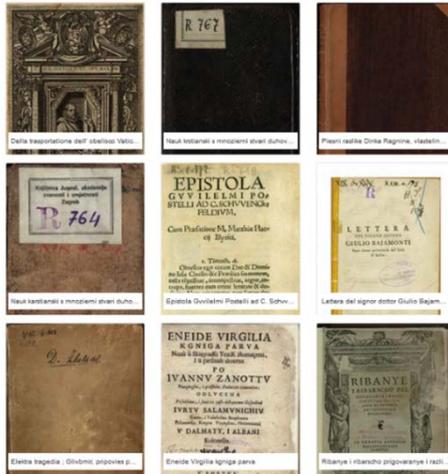
35.053 digitalnih objekata

Metapodaci: 688.675

Pohranjeno: 300 GB

(+ Master datoteke = 3 TB)

1

2

3

4

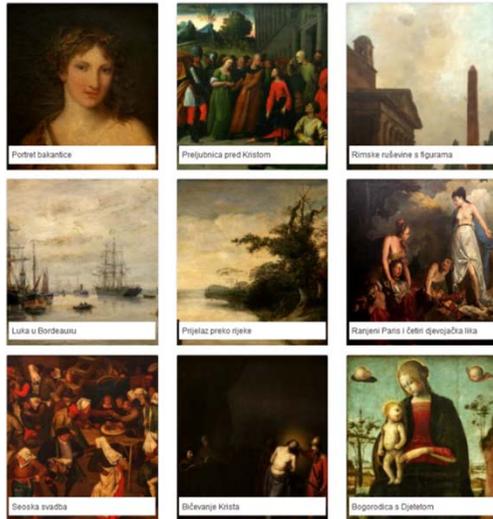
DiZbi knjižnica

1. Stare i rijetke knjige - Knjižnica
2. Medicinski vjesnik, Zavod za znanstv. i umj. rad u Osijeku
3. Izdanja Strössmayerove galerije
4. Akademijina izdanja - Knjižnica
5. Zbirka kataloga - Arhiv za likovne umjetnosti

5

1

2

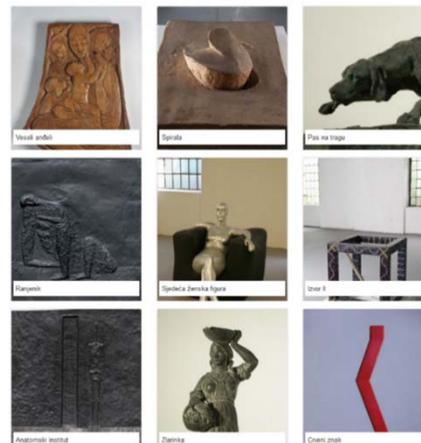
3

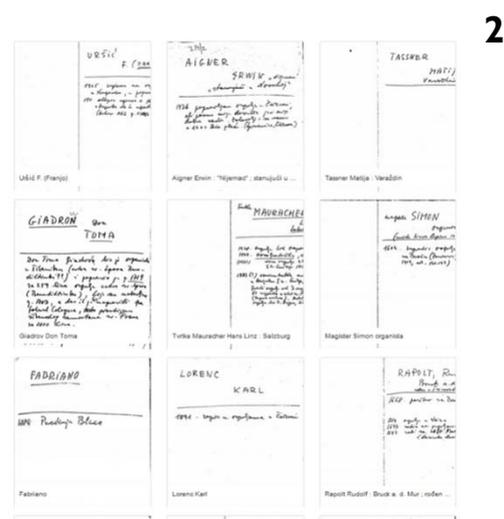
DiZbi muzej

1. Zbirka starih majstora - Strossmayerova galerija starih majstora
2. Zbirka plakata - Kabinet grafike

4

3. Zbirka tvornice lijekova Kaštel - Hrvatski muzej medicine i farmacije
4. Zbirka hrv. kiparstva od XIX. do XXI.st. - Gliptoteka

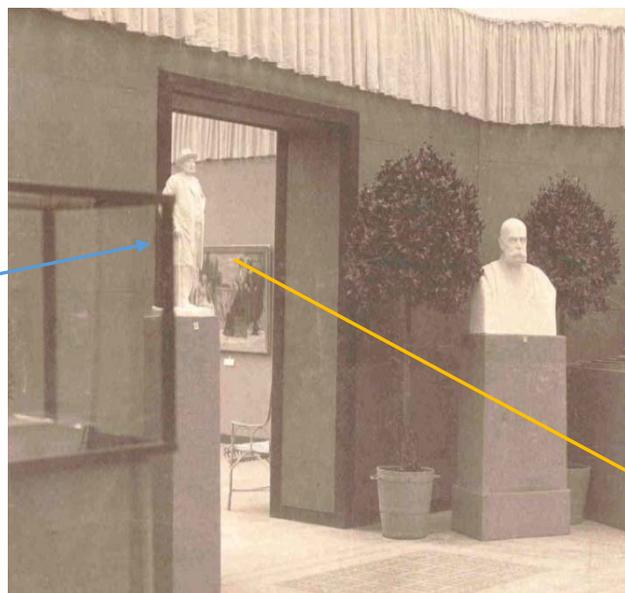
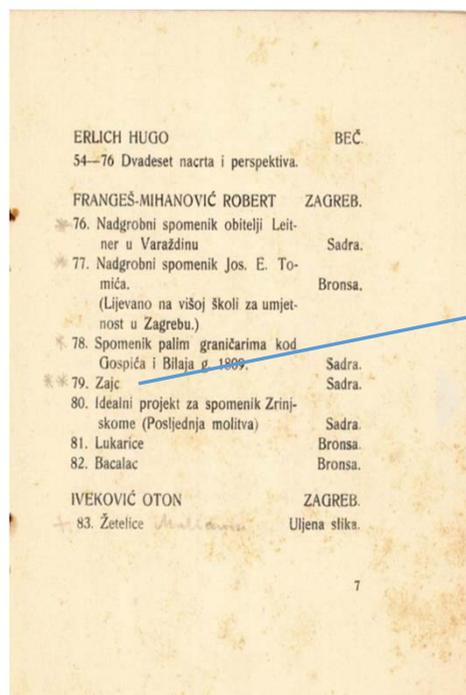
DiZbi arhiv

1. Zbirka Čakalić - Odsjek za etnologiju
2. Građa o orguljama - Odsjek za povijest hrvatske glazbe
3. Ostavština A. G. Matoša - Odsjek za povijest hrvatske književnosti
4. Scenografske i kostimografske skice – Odsjek za pov. hrv. kazališta
5. Fototeka Arhiva SC - Arhiv za likovne umjetnosti

Povezivost na razini jedinice – Arhiv za likovne umjetnosti

2

Detalj postava izložbe Hrvatskog društva umjetnosti

Mjesto	Zagreb
Izložbeni prostor	Umjetnički paviljon (Zagreb)
Zbirka	Zbirka kataloga izložaba / Art exhibition catalogues
Predmet	umjetnička izložba
Opis	Fotografija postava dio je Fototeke Arhiva za likovne umjetnosti
Tip građe	slika
Vrsta građe	fotografija
Jedinica HAZU	Arhiv za likovne umjetnosti
Inventarni broj	F/ZK-26-1

3

8

1. Katalog izložbe Hrvatskog društva umjetnosti, Zagreb, 1909., Zbirka kataloga
2. Fotografija, Arhiv Hrvatskog društva umjetnosti
3. Fotografija, Fototeka (Robert Frangeš Mihanović)

Ivan Zajc - portret predložak za spomenik Roberta Frangeša Mihanovića]

Godina nastanka	1907
Fotografije	
Zbirka	Fototeka Arhiva za likovne umjetnosti
Predmet sročba	Frangeš, Mihanović, Robert (skladatelj) • Zajc, Ivan (likovnik)
Predmet	Umjetnički paviljon (Zagreb) • Društvo hrvatskih umjetnika
Korporativno ime	
Predmet opći popis	Skladatelj • Portret • Fotografija
Predmet zampisani popis	Zagreb
Tip građe	slika
Vrsta građe	fotografija
Jedinica HAZU	Arhiv za likovne umjetnosti

Virtualne izložbe

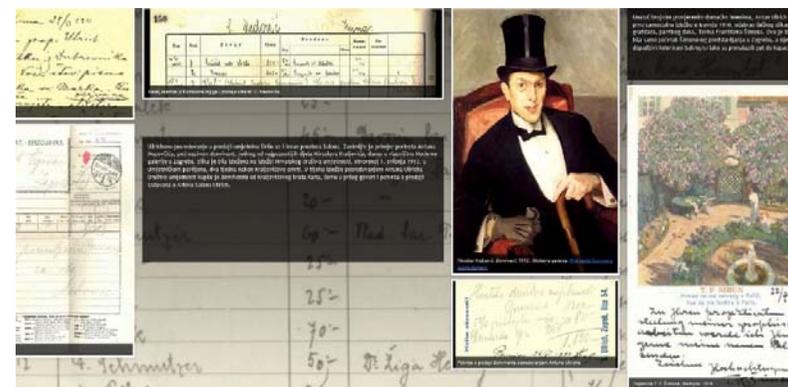
- Podizanje vrijednosti i vidljivosti digitalnih zbirki

Pablo Picasso – proslava osamdesetog rođendana, Vallauris 1961.
<http://dizbi.hazu.hr/picasso>
 2013.

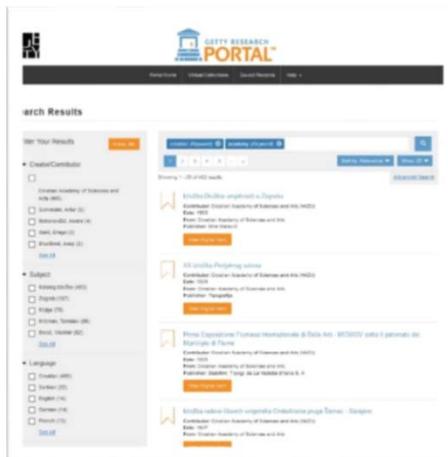
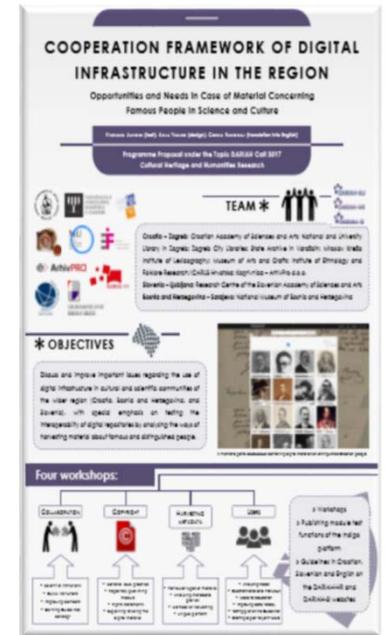
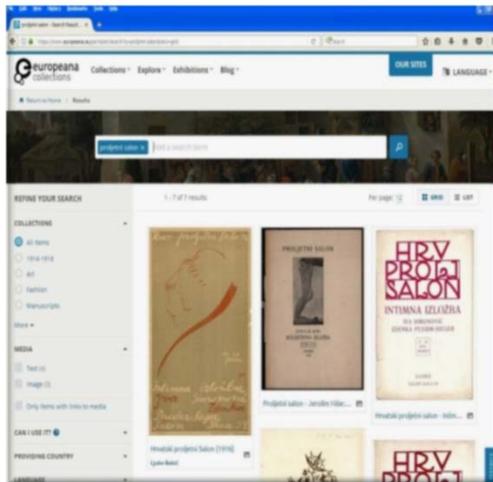

Prvi svjetski rat – iz zbirki Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
dizbi.hazu.hr/1st_world_war
 2014.

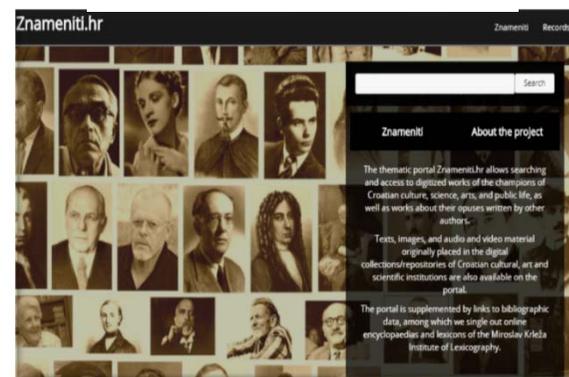

Salon Ullrich - prva zagrebačka privatna galerija
dizbi.hazu.hr/ullrich
 2018.

Međuinstitucionalna suradnja i projekti

Znameniti.hr

Razvoj modula

1. DOI modul

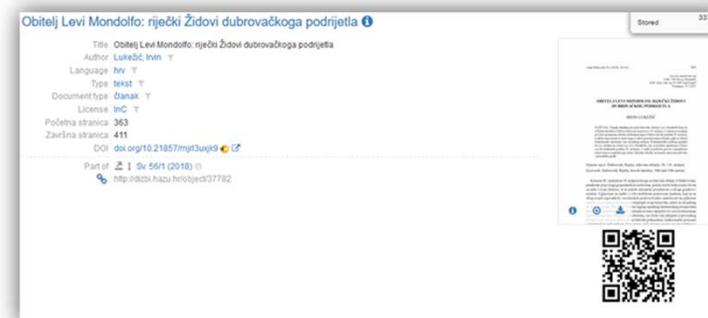
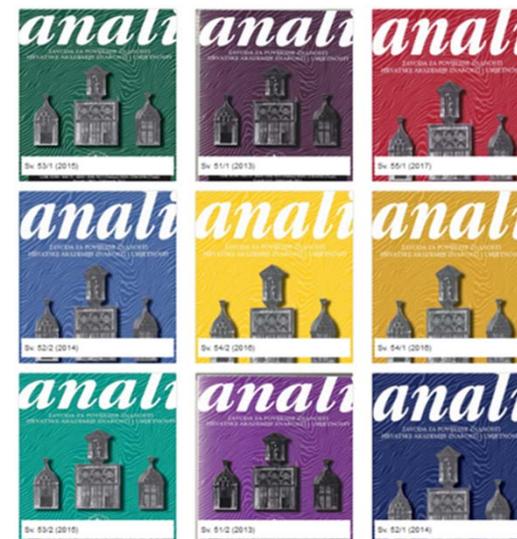
- dodavanje DOI-oznake (Digital Object Identifier) bilo kojem tipu zapisa pohranjenog u repozitoriju
- Knjižnica HAZU - pohrana i sabiranje cjelokupne Akademijine izdavačke djelatnosti u DiZbi-ju

2. Modul objave

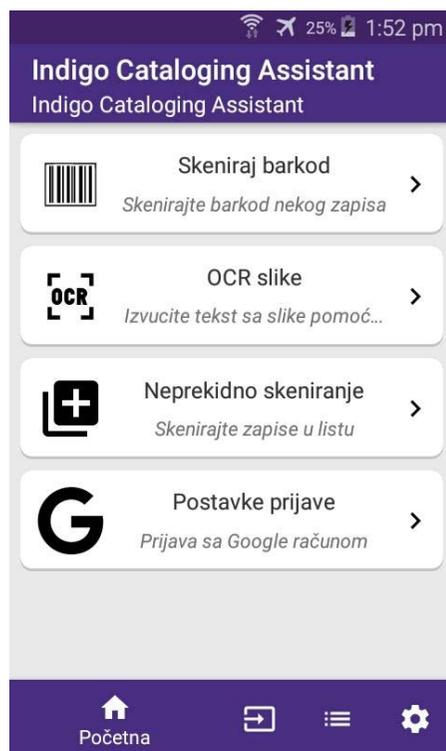
- parametrizacija objave izdanja
- definiranje razine podataka vidljivih korisnicima

3. Modul preuzimanja

- u svrhu razmjene elektroničkih publikacija
- preuzimanje datoteka izravno iz repozitorija

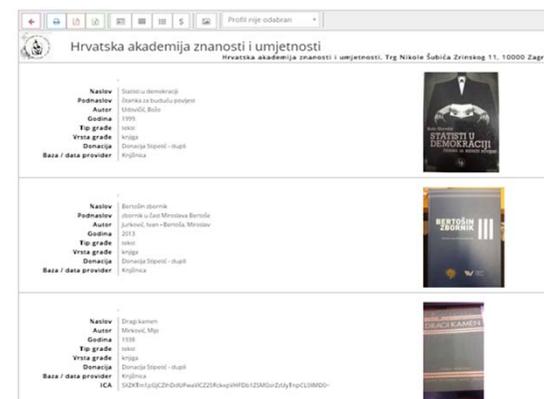
Razvoj modula

4. ICA modul

- aplikacija za Android - ArhivPro
- skeniranje barkoda ili OCR naslovnice
- pretraživanje zapisa: baza NSK, svjetske baze (German Digital Library, Library of Congress, British Library itd.)

Korištenje: katalogizacija, preliminarni popisi donacija, inventura, revizija

Razvoj alata za istraživački projekt – testna faza

The screenshot displays a digital art archive interface. On the left, a list of artworks is shown with their titles and key details. On the right, a detailed view of an artwork is displayed, including a metadata form and a thumbnail image of the artwork.

Artwork List:

- Chicago, pristanšte**
 Datum: 1911
 Opis: Pod pretpostavkom da se radi o Chicagu, akvarel je nastao u razdoblju između 1915. i 1918. (u katalogu iz 1968. - oko 1917.)
 Dimenzije: 56 x 42 cm
 Provenijencija: Izašbe: 1. Samostalna izložba, Samobor, 1968., kat. br. 34 - vlasnik Dr Antun Anger, Samobor
 Motiv: Pejač (Sikarstuo)
 Osobne predmetnice: Benković, Ivan (1886-4-12 1918-10-23) • Anger, Marija
- Ženski portret**
 Datum: 1911
 Opis: Slika je potpisana i datirana 25. listopada 1911., u vrijeme kad Benković boravi u Beču.
 Dimenzije: 47 x 36 cm
 Provenijencija: Izašbe: 1. Samostalna izložba, Samobor, 1968. - kat. br. 26 - u vlasništvu Dr. Antuna Angera, Samobor 2. Samostalna izložba, Karlovac, 1992., kat. br. 20 (Pastel)
 Opis: U vlasništvu Hrvoja Vukosavića. Benković u dnevniku 11.XI.1911. spominje pastel kojeg je poslao svojoj zaručnici Mihaeli Anger, moguće je da se radi o ovom pasteluz
 Motiv: Portret
 Osobne predmetnice: Benković, Ivan (1886-4-12 1918-10-23) • Samostalna izložba Ivana Benkovića, Karlovac, 1992.
- Teuta IV čin**
 Datum: 1911
 Opis: Vjerojatno 1911. - Benković na zadnjim stranicama dnevnika iz 1911. izradio popis važnijih radova, u akvrelima navodi "5 skica za Teutu", "Teuta" je u HNK izvedena 17.12.1911.
 Dimenzije: 15 x 27 cm
 Provenijencija: Vlasnik Hrvoja Vukosavić akvarel je kupio na sajmu antikviteta na Britanskom trgu u Zagrebu.
 Opis: iz kazališnog komada Dimitrije Demetera "Teuta", 4. čin, 14. prizor, Dimitar Hvaranin nudi krunu i prosi Teutu, u pozadini bal Milivoje, Kór Cujeta i zet Radovan s djecom.
 Motiv: Povijest Ibra • Kazalište
 Osobne predmetnice: Benković, Ivan (1886-4-12 1918-10-23) • Hirska kraljica, Teuta • Demeter, Dimitrije

Artwork Detail View:

PROVENIJENCIJA

Ime: []
 Datum: []
 Mjesto: []
 Opis: []
 Provenijencija: []
 Osobne predmetnice: []

Teuta IV čin

Ime: []
 Datum: []
 Mjesto: []
 Opis: []
 Provenijencija: []
 Osobne predmetnice: []

The screenshot displays a detailed view of the artwork "Teuta IV čin". It includes a metadata form and a thumbnail image of the artwork.

Teuta IV čin

Ime: []
 Datum: []
 Mjesto: []
 Opis: []
 Provenijencija: []
 Osobne predmetnice: []

Dosadašnja iskustva i razmišljanja

Dosadašnji rezultati projekta

- Povezivanje do tada nepovezanih Akademijinih jedinica - suradnja
- Razvoj novih digitalnih vještina
- Poticaj na interdisciplinarni pristup u digitalnom okruženju
- Otvaranje većoj skupini korisnika

Preduvjeti za daljnji razvoj digitalizacije kulturne baštine

- Razvoj **jedinstvenih metapodatkovnih standarda** (nacionalnih i internacionalnih)
- Bliža suradnja između AKM institucija i znanstvene zajednice
- Promišljena strategija financiranja
- Obrazovanje specijaliziranih stručnjaka za metapodatke u sektoru kulturne baštine

Bibliografija

- A. Batinić, Ž. Trbušić: *Književne ostavštine u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti HAZU*, @rhivi, 5, 2019.
- A. Der-Hazarijan Vukić, J. Ferber Bogdan, D. Alujević, *Virtualne izložbe Arhiva za likovne umjetnosti HAZU*, @rhivi, 4, 2018.
- A. Batinić, Ž. Trbušić, *Projekt digitalizacije rukopisnih ostavština hrvatskih književnika u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti HAZU*, HKD Novosti, 72, 2017.
- V. Juričić, *Projekt Okviri suradnje digitalnih infrastruktura u regiji – mogućnosti i potrebe na primjeru građe o znamenitim ličnostima znanosti i kulture*, @rhivi, 2, 2017.
- D. Mašina, K. Crnković, *Digitalni repozitorij Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – novi moduli*, Libellarium, Vol. 9, No. 2, 2016.
- J. Ferber Bogdan, *The first virtual exhibition on DIZBI – Picasso's 80th birthday*, Pregled NCD, 25, 2014.
- V. Juričić, *Virtualni trezor za staru i rijetku knjigu u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti*, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, 29, 2013.
- V. Juričić, *Digital collection of Croatian Academy of Sciences and Arts*, Pregled, NCD, 21, 2012.
- Z. Vitković, *Portal Digitalna zbirka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 55, 2012.
- V. Juričić, K. Crnković, *U potrazi za baštinom: digitalna zbirka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, Muzeologija, 48/49, 2012.
- K. Crnković, V. Juričić, K. Polak Bobić, *Digitalna zbirka Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, Knjižnice: kamo i kako dalje?: zbornik radova, 11. dani specijalnih i visoko-školskih knjižnica, Opatija, 2010.